

פורים

ויאמר המלך לחכמים... כי כן דבר המלך לפני כל יודעי דת ודין. ויאמר ממוכן לא על המלך לבדו עוטה

ויאמר המלך לחכמים כו' כי כן דבר המלך לפני כל יודעי דת ודין. ויאמר ממוכן לא על המלך לבדו עוטה ושתי המלכה כי על כל השרים. אם על המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו וגו'

כבר עמדו המפרשים על דברי ממוכן הללו שנראה כמורד במלכות באמרו 'לא על המלך לבדו וגו''. שהרי העון כנגד המלך הוא יותר חמור מנגד השרים והעמים.

ביאר רבי שאול מאמשטרדם, דהמלך לא רצה לדון דין זה בעצמו לפי שהיה נוגע בדבר ולא נכון לדון דין בעצמו, לכך הקריב את משפטו 'לפני יודעי דת ודין'.

וזהו שאמר 'כי כן דבר המלך' - דבר הנוגע לעצמו של המלך, לא יתכן לשפוט בעצמו אלא 'לפני יודעי דת ודין' דדבר זה ישפטו הם. ובא ממוכן לא כדן את הדין, אלא כשואל את המלך מדוע הקריב משפט זה לפני יודעי דת ודין, הלא הוא בעצמו יכול לשפוט משפט זה, כי לא יחשב כנוגע בדבר יותר משאר השרים והעמים, משום ש'לא על המלך לבדו עוטה ושתי כי על כל השרים ועל כל העמים אשר בכל מדינות המלך אחשוורוש', וא"כ הרי כל השרים יחשבו נוגעים בדבר כמו המלך, וכמו שהם יכולים לדון דין זה גם המלך יכול לעשות כן,

וע"ז אמר ממוכן 'אם על המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו' - כלומר, שהמשפט הזה יצא מלפניו בעצמו ולא מלפני יודעי דת ודין, כי כך הוא שורת הדין שיצא דבר המשפט מלפניו 'אשר לא תבוא ושתי לפני המלך אחשוורוש'.

מקור: בנין אריאל